

Момчило ПАРАУШИЋ

ЈАВОР ЈЕЛУ РАЗГОВАРА

Ускочки бећарац

Ускоци, црногорско племе, затурено у планинском беспућу, из састава Херцеговине, уписани су у мапу Црне Горе после Берлинског конгреса (1878).

Ускоци нијесу домородачко становништво (има танких историјских трагова о Курепима), него баш ускочко. Људи су од турског зулума бјежали у далеке врлетне слободне брегове, а одатле су често ускакали у питома мјеста која су била под Турцима и плијенили стоку и жито. Досељавали су се из Гацка, никшићког краја (Жупа, Требјеса, Озринићи...), из Прекотаре, са Чева, из Куча, Васојевића, Пиве, Морача, Роваца...

Вијести о досељавању, оскудне и помало противурјечне, налазимо у дјелима Светозара Томића *Дробњак*, аутобиографска испитивања (Српски етнографски зборник, књ. IV, Академија наука, 1902. г. Београд), Андрије Лубурића *Дробњаци, племе у Херцеговини* (Београд, 1930. г.), др Јована Вуковића *Говор Пиве и Дробњака* (Часопис „Јужнословенски филолог” 17/1938/39. г.)... Милија Станић, Ускок, поријеклом са села Бара код Боана, најбољи познавалац културе и језика овог поднебља, каже: „Ускоци су окружени овим великим насеобинским крајевима: обема Морачама и Колашином са истока, Санцаком са севера, Дробњацима и Пивом са запада и Бијелом и Лолом са југа. Према томе, ускочки говор се налази у склопу источнохерцеговачких говора и потпуно је окружен њима. Као такав и по својим битним цртама улази у

састав најмлађих новоштокавских говора.” (*Ускочки говор*, Српски дијалектолошки зборник, књ. XX, Институт за српски језик САНУ, 1974.).

Писма и књига у ускочким насеобинама није било до под крај 19. вијека. А ријетке старе књиге засвијетљеле су прво у манастиру Подмалинско, а потом у цркви у Тушињи. Прва ускочка основна школа основана је око 1870. године у Боану.

Ускоке су само невоље звале на далеке путеве. Кад је требало сир, кајмак, овчије месо замијенити за со, шећер, гас, дуван, није су им могли бити далеко никшићи, пљеваљски и колашински дућани и пазари. Кад се морало спасити живот обољелом мушком дјетету, ишло се у Дубровник „низ которске стране”, или на Цетиње „из било каквих судских, чазбених и сл. разлога”. Новица Церовић из Тушиње донио је на Цетиње главу Смаил-аге Ченгића, коју је на Мљетичку одсекао Мирко Алексић из Малинска. А било је и било људи, а много више жена, који нијесу у свом вијеку изашли из своје ливаде, орнице, шуме, испаше. Два-три сусједна села – то је био њихов пут око свијета.

Ускоци су били „богу иза леђа”, а ни данас му нијесу много ближе. Са друмског пута Шавник – Жабљак прије другог свјетског рата направљен је крак до Боана. Тај пут је дотакао само насеља Тушињу и Боан, а последице другог рата машине су грубо прокрчиле литице и букове густише Палежа, Тресковља, Семоља... Али, ове путеве односе прољећње и јесење бујице, па су тешко проходни. Као да се остало на оно старо – „у се, и у своје кљусе”. А кљусе је, најчешће, чељаде које сатима пјешачи са торбом на леђима од куће до свијета и назад.

Пјесме у овом избору забиљежене су претежно у Стругу, Малинску, Боану и Тушињи, селима на осојним ливадама и пашњацима подно Лоле (пребивалиште Вука Лопушине), а поврх ријека Тушиње, Буковице и Бијеле, које журе једна другој у високом обручу Сињавине, Дурмитора, Јаворја и Војника. На њихове воденице вјековима су људи на коњима гонили јечам, пшеницу и раж и доље у јамама, у Боану и Шавнику, куповали со и гас и изгонили мливо.

Очи и мисли горштака најчешће су окренуте према Крнову. Беспутна, сњегопадна и олујна висораван на западу била је капија и пут у свијет. У Никшић, и преко Никшића. А Крново се снијегом и вјетром закључа од новембра до маја. Било је људи који су и зи-

ми морали преко њега. Споменици на висоравни и легенде говоре о безболним смртима у сну, у бијесном бијелом паклу.

Прастара легенда као да је дотакла и Ускоке. Било је седам метала, седам рупа на глави, седам планета, седам кора, седам мудраца, – а ускочки момци и дјевојке пјевају о седам ускочких села! Пјесма се не држи старих племенских граница – оне се у њој мијешају, или нове потиру старе. Томе су допринијели мало бољи путеви кроз стара камена беспућа и нове потребе (школовање, запошљавање, родбински односи...) Села Бијела (у њој су колијевка и гроб гласовитог народног пјесника Радована Бећировића) и Крња Јела (завичај Мира Вуксановића који од заборави и глувоће спасава језичко народно благо ових крајева), историчари не убрајају у ускочка, али пјесма, љубав и друге везе познају само своје границе.

Ове пјесме измислили су, испјевали момци и дјевојке у сусретима на сједељкама, гозбама, мобама, уз чобански штап у планини, над косом и грабуљама у ливади, са везитком у руци, над чашом за шанком. У њима је њихова младост: љубавна буђења, радости, чежње и разочарења, жеље, стрепње, а понајвише машта и шала.

Пјесме имају своју географију – Сињавину, Лолу, Струг, Малинско, Боан, Крњу Јелу, Дужи... Али зашто у њима нема многобројних лијепих и симболичних топонима (Округлица, Дубрава, Студенац, Кућишта, Сњијежница, Гракала, Зауглине, Лазине, Јастребовача, Зебалац, Липа, Гладни бријег...)? О настанку ових назива стари Ускоци су причали легенде. Вјероватно зато што није било момака и дјевојака који би под заштитом ових имена доживјели прва љубавна узбуђења и крштења. Овако, испод лијепих имена остала су пуста мјеста!

Пјесме које смо сабрали у овом избору својеврсно су свједочанство о дјевовању у коме су сусрети са вољеним бићем ријетки и кратки, најчешће тајни, а дјевојачке чежње и самоће дуге. У њима има лијепих тајни и трпљења, дјевојачке ироније и освете, изненадне наде и болног повлачења. Слутње растанка са родитељским домом помијешане са радосћу што ће се чобански штап предати млађој сестри или мајци. Љубави најчешће на пут стаје родбина, предрасуде о поријеклу или имовном стању, одлазак момка у војску, у далеки град у фабрику или у школу. И свађе, безразложне и кобне.

Због одсјечености комуникација са боље насељеним мјестима, ова поезија је самосвојна и неиздиференцирана у изразу. У њој се

препознаје колективно лирско осјећање које изражајна средства црпе из елементарног сточарског живота на висини од преко хиљаду метара, гдје су љета, као и љубави, кратка и жарка. Најчешћи симболи у њој су бор, јела, јоргован, невен и, посљедња љубавна биљка и бољка – верем. Јагњиловци, Пољане, Студенца – то су имена брегова и присоја у која су, као у вез и плетиво, уткани дјевојачки снови и тајне и прегласна момачка еротска вербална хвалисања и оргијања.

Посебну врсту женских пјесама чине оне које се пјевају у колу, на састанцима, о празницима и суботом увече („весела”). Док двоје у колу игра, дјевојке им пјевају. Пошто пјесма треба да траје онолико колико је потребно да се младић и дјевојка неколико пута у колу окрену, она је кратка, од свега неколико стихова. Дјевојке пјесмом позову једног од младића да изабере дјевојку са којом ће играти. Док играју, пјева се дјевојци да бира момка за сљедећу игру. Тако младић и дјевојка по једном бирају пара и буду бирани, односно играју два пута. Нема ограничења колико ће пута ко кога бирати. Двоје које завршава игру рукују се. Ова комбинација пјесме и игре данас је нешто модификована – обичај да се млади пошто заврше игру пољубе (ова игра се звала „љубиколо”) замијењен је руковањем. Ово коло има карактер ревије жеља – избора по наклоности.

Ове хорске пјесме тематски су врло карактеристичне. Пјева се о симпатијама, љубави, висини, љепоти, вредноћи... Пјесме доносе пуно алузија о годинама, породици, имовини, образовању, прошлости куће, тј. о свим околностима које су у патријархалној средини биле битне за избор будућег супружника. Из обиља пјесама, за свакога се бира она која му највише одговара, односно она која ће на најдуховитији начин наговијестити нечија преимућства и недостатке. А свака од њих настала је у инспирацији нечијом појавом или понашањем, да би се касније допјевавала и пјевала другима из сличних мотива.

Расположења имају широку скалу вриједности – од рафиниране и благе сјете и пријекора, пригушеног бола и духовите шале, преко спонтане радости и неприкривеног разочарења, до гласног и празног хвалисања које је само по себи симпатично и комично, па чак и до ироније и сарказма, који ипак увијек остају општа мјеста, тј. само блаже алузије намијењене неком могућем лику или ситуацији, тренутно изван овог круга.

Најчешће ријечи, ономастичке припадности, *драган* и *гара*, најчешће су дате анафорски. Драган је мушко име које, означавајући све вољене момке, прели у заједничко, а гара – црномањаста дјевојка. Називи биљака и дрвећа су персонификовани (јоргован, ружа, невен...), а пошто не расту тамо, призивају се из далеких крајева. Али се не помињу: буква, јасика, дрењина, клека, мукиња, шипурак, дивља крушка и јабука – најбројније и најбујније растиње под ускочким небом.

Пошто се пјевају, ове пјесме су мелодијски и ритмички врло једноставне, али симболичне и лапидарне. Испјеване су најчешће у трохејском осмерцу са цезуром послје четвртог слога, и римом. Врло ријетко, као случајно, у седмерцу. Десетерац се појављује само онда када пјесма треба да предахне од осмерачког ритма. Осмерац је тијесан за *ије* у пјесми, па се у њој по мјери дужине стиха ријеч скраћује за један самогласник (слог).

Овај бећарац забиљежен је у посљедњих двадесет година (1975-1995). Пјесме су ми записале птице пјевачице, дјевојке Мара Тодоровић из Малинска и Милка Ћетковић из Струга. Књизи су помогли и дивни просвјетитељи Миле Петрушић из Струга, наставник у боанској основној школи и Живко Драганић, учитељ у Малинску.

Ево и једног сјећања са још једног извора ове књиге. Била је зима између два ледена бријега – последњег четвртка 1992. и првог петка 1993. године. Село Струг сјело на 1.450 метара надморске висине. И спустило се на седамнаест степени. Спавају у бијелом сну Пољане, Студенац, Зауглине, Кућишта. Мало је кућа изнад којих се од прве пахуљице до првог каћуна (од новембра до маја) завијори прамен дима. Њежни планинци направили куће поред Бистрице, Грачанице и Зете, а ове закључали и око њих оставили мачке... Ипак, један тим момака и дјевојака испунио је љепотом и ведрином учионицу основне школе у којој је Вук Караџић, учитељ, прије подне одржавао часове са своја четири ученика (толико их је). Између табле и креде, мапе поцијепане отаџбине на зиду и пећи у којој су се црвењеле громаде моћне буковине, пјевали су, надпјевавали се – с наше стানে Лека, Здравко, Милинко, Мијајло, а са њихове Маргита, Владанка, Биљана, Гордана, Стојанка.

И приређивач ове књиге унио је у њу понешто од својих неиспјеваних пјесама.

ОЈ ПЛАНИНО, МОЈ ПЛАНИНО

ОЈ ВИСОКА СИЊАВИНО

Ој планино, мој планино,
Ој висока Сињавино!
У теби је бор до бора,
Вјетар дува с Дурмитора.

Моја драга из Бијеле,
Донеси ми грану јеле.
Ја ћу теби грану бора
Са високог Дурмитора.

Од ускочких седам села
Најљепша је Крња Јела.
Крња Јела под гранама,
родно мјесто мог драгана.

ОЈ КРНОВО ДА СИ НИЖЕ

Све бих дала до Крнова
За два ока драганова.

Ој, Крново, да си ниже,
Био би ми драги ближе!

Мој драгане, шта је ново,
Те те нема уз Крново?

Дођи, драги, дођи крадом
Про Крнова кривом џадом.

ПЛАНИНА СЕ ЛОЛА ЗВАШЕ

Планина се Лола зваше
Ће мој драги издизаше.

Ој да ми је, мила мати,
На планину Лолу стати!

На планину Лолу стати
И Јаворје погледати!

КОСО МОЈА, ТАЛАСАЈ СЕ

Косо моја, таласај се,
Ка Никшићу навијај се.

Сад никшићке пуне стазе
Мог драгана ноге газе.

Ој, никшићки град бијели,
У тебе ми нађ цијели!

ОЈ, ДА МИ ЈЕ, МАЈКО РОДЕ

Ој, да ми је ових дана
Про Бијовских проћи страна!

Ој, да ми је стати мало
На Бијовско почивало!

Ој, да ми је чуват овце
У Бијовске јагњиловце!

Ој, да ми је, мајко роде,
Са Бијеле пити воде!

ОД БИЈЕЛЕ ПА ДО МОРА

У Бијелој испод горе
Драганове видим дворе.

Овце чува моје мило
У Бијелој, у точило.

У Бијелој, поред џаде
Сад су, мајко, моје наде.

Од Бијеле па до мора
Посадићу бор до бора.

Да мој драги кад долази,
Хладовином само газии.

ОЈ, МАЛИНСКО У ОСОЈЕ

Ој, Малинско у осоје,
Несуђено село моје!

Ој, малинска брда веља,
Убила вас моја жеља!

Жеља моја и драгога,
Не било вас ниједнога!

НИ ЗА КАКВЕ НЕ БИХ ПАРЕ

Најбоље ме љубав служи
У Дубровско и на Дужи.

У Сировац испод горе
Драганове видим дворе.

Ни за какве не бих паре
Удала се ја на Баре.

А у Штичје што припада
Ништа ми се не допада.

Најмилија моја села
Струг, Малинско и Бијела.

Кад погледам са Малинска,
Сва ми друга села ниска.

ОЈ ЂЕВОЈКО СА СЛАТИНЕ

Ој, ђевојко са Слатине,
Ајде мало испрати ме.

Испрати ме до Боана,
Купићу ти два ђердана.

Испрати ме до Шавника,
Купићу ти свиленика.

ОЈ, ЋЕВОЈКО, ШЕЋЕРЕ

ЖЕНИЋУ СЕ ИЗ БОАНА

Дошло писмо преко поште
И поздравља све уопште.

Женићу се из Боана
Ће кртола расте рана.

Женио се један прије,
Па кртоле било није.

Свака цура из Боана
Носи ћесу од дувана.

Колико ме љубав кошта,
Зна боанска само пошта.

ОЈ, ЋЕВОЈКО, ОБРВЕ ТИ ГОЛЕ

Ове овце, што чувају новце,
Вуну краду, купују помаду.

Ој, ћевојко, обрве ти голе,
Кад их чупаш, како те не боле?

Мајка мисли шћер јој обољела,
Око очи што је помодрела.

ОЈ, ЋЕВОЈКО, ШЕЋЕРЕ

Аој вуче, вуче горски,
Почни шећер црногорски!

Дивно ли се коло креће,
Само да је мало веће!

Ови што су око кола
Као вуци око тора.

Ој, ђевојко, шећере,
Бирај момка за себе.

Ако нећеш никога,
Нос те ђаво из кола!

Порастао бор зелени
У Малинско према мени.

То не био бор зелени,
Но Милета нежењени.

У Милице Јела једна,
Пред кућом јој вода ледна.

Сад су цуре јединице
Ко везане марамице.

Ту лијепу цуру гару
Води нек ти чува стару.

Ој, да ми је жњет пшеницу
У Малинско, у равницу.

Ни с овијем, ни с онијем,
Него с Радом Бранковијем.

Носи цура близу нову,
А све мисли о Крнову.

Зашто вичеш Опа, Оја,
Када цура није твоја?

Већ једнога господина
Што не иде по кршима.

Љепше игра Милојица
Него друга четворица.

Коса ти је на увојке,
Најљепша си у ђевојке.

Ожењено, дрво одсјечено,
Нежењено, грана јоргована.

Лијепа је ова гара
Што по овом колу шара.

Ово двоје бор и јела,
Морача их однијела!

Овај момак згодно игра,
А ђевојка ђаво дига!

Женићу се из Бијеле,
Оне браћу не дијеле.

Ово двоје комшијају,
Једно друго не гледају.

Мила ми је драганова нана,
По вољи ми родила драгана.

Још милија драганова сека,
Рекла ми је брата довијека.

Та ђевојка дивно игра,
А тај момак ђаво дига!

Реците му да се крије
Кад играти не умије!

Слађа дуња од шећера,
Љепша снаја од ђевера.

Очи твоје орахове
Савиле би облакове.

Дозвале би облак густи
Црној земљи да се спусти.

Ожењени, нос те ђаво,
Кад играти немаш право!

Играња је твога доста,
Боље да си кући оста!

Све невјеста, по невјеста,
А ја јадна никуд с мјеста!

Ово двоје лијеп пар,
Не треба им матичар.

Ни матичар, ни вјенчање,
Нека им је трошка мање.

Ово двоје оком шара
Ко да траже матичара!

Ја малена као зрно боба,
Ко ме узме – тешко му до гроба.

Ево ти је, таман ти је,
Ове ноћи поведи је.

Оледи се ноћи ове,
Сви ћемо ти у сватове!

МОЈ ДРАГАНЕ, ЛИЈЕП ЈЕСИ

Мој драгане, лијеп јеси,
Не ваља ти мјесто ће си.

Мјесто ти је кршевито,
Ту би ђаво поманито.

Мој драгане, што ти вреди,
Кад си чобан од говеди!

СВАКОГ ДАНА ПО ДВА ЈАЈА

Мала моја, мајонезу,
Дођи мени за трпезу.
Мојој глади нема краја —
Сваког дана по два јаја.

Ко ти корпу ту упрти
Од рођења до самрти?
Лијепо ти јаја мире —
Све кљунови из њих вире!
Годишње их снесеш триста —
Да нијесу све два иста!

А што мала у кревету
Тражиш длаку у јајету?
Ја нијесам сорте таке
Да од сваке бјежим длаке.

ЈЕДВА ЧЕКАМ ДА СЕ СМРКНЕ

Мој комшија, сладоледу,
Први си ми на погледу.

Једва чекам да се смркне,
У комшилук да се тркне.

Дођи, драги, у орнице
Да беремо боровнице.

Нашо сам ти, Гашо, лијек,
У ливади кукуријек.

Рече мала доћи неће —
Спасио ме бог несреће.

НАШО САМ ТИ МАЛА МАНУ

Моја мала има ману —
Спотиче се по тавану.

Аој, момче, ти не млати
Као вјетар у појати.

Нашо сам ти, мала, ману,
Спотичеш се низа страну.

Нека ти је, драги, слава,
Уз брдо ти клону глава.

Најљепше су цуре, кажу,
Што падају, па полагају.

Може л' бити брука виша —
Момак цури до каиша!

Држ се, мала, држ се мога
Карактера усправнога.

ДА СИ ДОШО МАЛО ПРИЈЕ

Моја мала пиле пекла,
Па ми једну ногу рекла.

Да си дошо мало прије,
Биле би ти обадвије.

КАКО ТИ ЈЕ, МАЛА, ДУШИ

Шта је ово цури Јели —
Нити црни, ни бијели!

Ој, ђевојко, очију ти,
Смијем ли ти намигнути?

Како би ти било души
Да те момак помилуши?

Има л' која да намузе
Јер ми јадном теку сузе?

Ој, ђевојко, варенико,
Је л' дроблио у те уко?

Шта би, мала, да те срету
Ови вуци у намету?

Оћемо ли, мили побро,
Дијелити гуђе добро?

ДРЖИШ МЕ ЗА ДРАГОЉУБА

Ја и брат смо много слични,
Часног рода момци дични.

Зар још не знаш да сам Љуба —
Држиш ме за Драгољуба.

Ако створиш бољу збрку —
Узећеш ме за владику.

ИЛ' У ВРБЕ ИЛ' У МЕЂЕ

Ој, ђевојко косе смеђе,
Морамо се ачкат неђе.

Морамо се ачкат неђе,
Ил' у врбе ил' међе.

Мораћу те опет, жута,
Ошинути про пршута.

Сјећаш ли се оног крша
Ђе ти сукња залепрша?

На лијепу ону чуку
Ђе најприје рече – Куку!

ОЈ, ЂЕВОЈКО НА КАТУНУ

Ој, да ми је на мукама
Заспат гари на рукама!

Ој, најљепша на катуну,
Доћу да ти чешљам вуну.

Ој, ђевојко, би ли дала
Да начупам за гусала?

Немам жене, ни ђетета —
Ђељаћу те од дрвета.

МОЈУ МАЛУ ПОЈЕЛИ ВУКОВИ

Кад барабе селом запјевају
Прозори се сами отварају.

Мала моја, што си рано легла,
До зоре би пилиће излегла.

Моја мала, не гледај високо,
Лети врабац, избиће ти око!

Мојој малој ноге ко у зеца —
Узећу је – биће брза ђеца.

Моју малу појели вукови,
Остале јој ноге и кукови.

Што ме не зва, неђеља те смела,
Кад си мала пршуте начела!

СИНОЋ САМ ТЕ, МАЛА, СНИВО

Синоћ сам те, мала, сниво —
Ти ко даска, ја прикиво.

Ја те, мала, синоћ сањам —
Ти ко штица, а ја блањам.

ПРАТИЛО МЕ ЦУРА ТРИСТА

Пратило ме цура триста
До колибе ђеда Риста.

Пратила ме Бијељанка
До Ристових навилјака.

Доста ми је Бијељанка
Избуцала опанака.

Ој, ђевојко из Бијеле,
Сву те муње разлијеле!

ВЈЕРУЈ БОГА У ЛЈУБАВИ

Немој, драги, у опанке
Долазити на игранке.

Доћи ћу ти, калијежу,
Кад ти чељад полијежу.

Нема више пилетине
У Милене Пулетине.

Немој, мала, нешто туђе
У имање да ти уђе!

Мој драгане, мој гарави,
Вјеруј бога у љубави.

ОЧИ МОЈЕ ГРАОРАСТЕ

Драганово око плаво
Сад мијењам за гараво.

Мој драгане, поред паде,
Ти у мене немај наде.

Па да имаш двадес љета
И четерес факултета.

Очи моје граорасте,
Многога ли остарасте!

Љепша ружа од јаблана,
А ја љепша од драгана.

ОДНИО ЈЕ ЋАВО, МАЛА

Мала моја, ноге су ти
Угазиле у бој љути!

Однио је ѓаво, мала,
Оно што си његовала.

Јесам ли ти, мала, вико
Да не пушташ у понико?

Јесам ли ти, мала, реко
Да ће ти га бачит неко?

ЛЕГЛА МАЛА КРАЈ БОРИЋА

Нема мале да избија,
Пукла јој је погибија!

Легла мала крај борића,
Дошо шумар па чекића.

И даде јој шумско слово
Да јој дрво никне ново.

Мала моја, шта те снађе
Те у шумско стање зађе?

МАЈКА СВОЈУ САВЈЕТУЈЕ ЈАЊУ

Мајка своју сјетовала Јању —
Не дај, шћери, међу ноге пању.

Мајка Јању по трбуху пљеска —
Шћери моја, пукнућеш ко бреска!

ОЈ, ЈАВОРЕ, РОДИ ЈАБУКАМА

Ој, јабуко, да л' си још на грани,
Јесу ли те убрали јарани?

Ој, јаворе, роди јабукама,
Увену ми мала на рукама.

ОВЦЕ МОЈЕ ТУЂЕ БЛАГО

МОЈ ПРОЗОРЕ ОТВОРЕНИ

Рузмарине мој зелени,
Мој прозоре отворени!

Брзо ћу те затворити,
Драгом прозор закитити.

Косо моја бренована,
Кад ћеш опет преко страна?

Оли доћи, мој драгане,
На игранку на Пољане?

Ако дођеш, моја дико,
Љепши неће бити нико.

ОВЦЕ МОЈЕ БЕЗ ЧОБАНА

Доста сам ти, мајко мила,
Испод смета воде пила.

Овце моје без чобана,
Ко вас чува, куку вама.

Овце моје јаве јавке
Тору своје без чобанке.

Рјешила сам да с' удајем,
Па ти, мајко, прут предајем.

ЉЕПША РУЖА ОД ЈАБЛАНА

Имам драгог, имам дасу,
Ће год дође, краси масу.

Ће год дође, краси масу
И по лицу, и по стасу.

А од косе прави змију,
Други момци не умију.

Мој драгане, јорговане,
Твоје косе бреноване.

Колико си пара дао
Док си косе бреновао?

НА МЕНЕ СУ ДВА ПРСТЕНА

О да ми је, мајко, знати
Како ћу се презивати!

Мајко моја омиљена,
На мене су два прстена.

Двоја пара, два прстена,
Оба једног презимена.

Преварих се овог љета —
Узех паре од ђетета.

Научи ме, мила мати,
Како паре да повратим.

Шћери моја, на вријеме си,
Врћи паре – дијете си!

ДОСТА СИ МИ МОМЧИЛАЛА

Бил ме дала, стрина мила,
За једнога момка чила?

Коврцаву носи косу,
Око ми се за њим просу.

И све ми се са њим слаже.
Војвода је, нема лаже.

Зар да идеш у бобије
Из зелене Питомије?

А војводе то што кажу
Сваком машћу све премажу.

Доста си ми, Видо, вала
Под Пирлитор момчилала.

Иако је од ђетића,
Ујак Марка Краљевића.

НА МЕ НОВО ОДИЈЕЛО

Навико сам од малена
Заспат малој на кољена.

Ја сам први уз долину
Раскосои ђетелину.

Зар не видиш, цуро Јело,
На ме ново одијело!

СВИЋА МИ СЕ КОД ДРАГАНА

Свиђа ми се код драгана
Црна коса бренована.

Свиђа ми се код ђевојке
Црна коса на увојке.

Мој драгане, ја те нећу,
Све да ми те у цеп мећу.

Ће си чула, мој блесане,
Да ти момче у цеп стане!

ОВЦЕ МОЈЕ ТУЋЕ БЛАГО

Овце моје пребијеле,
Младост сте ми однијеле!

Овце моје, бјели брави,
Да бог да вас распродали!

Да бог да вас распродали
И за моју свадбу дали!

Овце моје, благо мени,
Чуваћу вас до јесени.

Од јесени ко му драго,
Овце моје, туђе благо!

ЂЕ ШАРЕНО ПАШЧЕ ЛАЈЕ

ЗА ТОРА МИ ШАРОВ ТРЕБА

Кажу, цура најљепша је
Ђе шарено пашче лаје.

Боље ти је немој ићи,
Не да шаров кући прићи.

Ја сам једном тамо иша,
Па ме шаров искаиша.

Мој драгане, стари керу,
Ђе си био на вечеру?

А што лајеш без разлога
Шћери оца поштенога?

Дођи драги, сунце с неба,
За тора ми шаров треба.

ИМАМ МАЛУ У ОСТРОГУ

Имам малу у Острогу,
Никако јој доћ не могу.

Свети оче Василије,
Дај некако избави је!

БУБА МАРО НА МОМ ДЛАНУ

Буба маро на мом длану,
На коју ћеш кренут страну?

Немој своје тачке крити —
Кажи ће ћу гњездо свити.

ОЈ, ЂЕВОЈКО, ПРЕКУКАЛА

Ој, девојко, прекукала,
Што си тако помршала?

Или ти је мало јести,
Ил' помрша од болести?

Како ћу те вољет, мила,
Нема у те тријес кила.

Десет центи у Милеве,
Дужа десна од лијеве.

Иако је једна краћа,
Утакмиће све то браћа.

Ој, Милева, ој каква си,
Одвели те каравласи!

КО ТЕ ЈАШЕ И ТИМАРИ

Мој драгане, зрно ражи,
Да ли наша љубав важи?

Због тебе сам, моја Соња,
Седланика продо коња.

Сламу једеш, зоб ти прија,
Још ти фали чешагија.

Колико си пута, мала,
Мога вранца пропињала?

Мој драгане, коњу стари,
Ко те јаше и тимари?

БОГ ТИ ДАО ДЕВЕТ ШЋЕРИ

Мој драгане плаве косе,
Низ Дурмитор сломио се!

Ој, ђевојко, моја Десо,
Крчмили ти момци месо!

Што ме, драги, изневјери,
Бог ти дао девет шћери!

Да бог да ти, моја пријо,
Вук у овце улетио!

МОЈ ДРАГАНЕ, ВОЋЕ СУВО

Мој драгане, ружо рана,
Кад ћеш опет преко страна?

Мој драгане, цвјет са глога,
Свадисмо се без разлога.

Мој драгане, зрела шљиво,
Кад сам с другим, је л' ти криво?

Мој драгане, лист салате,
Не даше ме моји за те.

Мој драгане, воће суво,
Знаш кад си ми овце чуво?

Мој драгане, бору вिति,
У сватове ти ћеш бити.

Мој драгане, пањ у роси,
Ко те бере, ко те носи?

ШТО НА МОМЕ СРЦУ ВЕРЕМ ЛЕЖИ

Ој вереме, ој туго голема,
Благо срцу на коме те нема!

Што на моме срцу верем лежи —
Од четири камена је тежи!

ОСТА МАЈЦИ НА ОГЊИШТУ

Удаји се, мркочела,
Нек се миче зло из села.

Удати се, драги, нећу
Док за твоју чујем срећу.

Пиле моје малољетно,
Удаји се, нек је сретно.

Е, нећу се удавати,
Јаде ћу ти задавати.

Удаји се кад те ишту,
Оста мајци на огњишту.

У ускочких седам села
Ниједна те није шћела.

Стио сам те узет лани,
Сад те не би Талијани.

Узми буквар, учи слова,
Аветињо старог кова!

ЈАВОР ЈЕЛУ РАЗГОВАРА

ДАЛЕКО СУ НАШЕ КУЋЕ

Нема драгог да ми иде
Да га моје очи виде.

Бог убио брдо свако
Што раздвоји нас овако!

Што је ово грлу моме
Што не пјева о драгоме?

Да запјева грло моје,
Би ли, драги, знао ко је?

Познао би драги лако,
Но не може чут никако.

Мој драгане, вени, вени,
Даљином смо раздвојени.

Вени, вени, боре вिति,
Кад ја венем, вени и ти.

Далеко су наше куће,
Састат нам се немогуће.

Мој драгане у даљини,
Поздрављам те по ведрини.

По другоме немам коме
У свијету далекоме.

МЕНЕ ДРАГИ ПИСМОМ РАЗГОВАРА

Све у колу мило до милога,
Драги војник, ја немам до кога.

Мене моја сјетовала браћа —
Немој момка кога војска враћа.

Ведро небо облаком се шара,
Мене драги писмом разговара.

Ајде драги, ајде скидај више
Сиву војну робу и каише!

СРЦЕ МОЈЕ ПОД ПРСТЕНОМ

Моје срце у ранама,
Под прстеном и парама.

Под парама и прстеном
И туђијем презименом.

Мала моја, бурму бачи,
Кажу злато гром привлачи.

Ја ти прстен нећу дати,
Са њим ће ме укопати.

ВЕДРО НЕБО ЗВЈЕЗДЕ СЈАЈНЕ

Ведро небо, звјезде сјајне,
Мој драгане, чувај тајне.

Ведро небо се облачи,
Мој драгане, шта то значи?

ЈАВОР ЈЕЛУ РАЗГОВАРА

Листај горо јабланова,
Вене љубав драганова.

Ципеле му цука цака —
Њега воли цура свака.

Мој драгане, цвјет са трна,
У тебе ми нада црна.

Некадашњи моји путе
Сад су трњем сви засути.

Про Крнова снијег шара,
Јавор јелу разговара.

ОЈ, ЉУБАВИ МОЈА ПРВА

Од љубави боли глава —
Не помаже доктор права.

Ој, љубави моја прва,
Не оста од тебе стрва!

Ој, љубави моја друга,
Кратко си ми била дуга!

Ој, љубави моја трећа,
Више мања, мање већа!

Од љубави нема л'јека —
Изгорела апотека.

